Комунальний заклад Сумської обласної ради
«Сумський фаховий медичний коледж»

Циклова комісія предметів профільної середньої освіти та освітніх компонентів, що формують загальні компетентності

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
з навчальної роботи
_____Людмила ЛЯШЕНКО
«01» вересня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

на 2026/2027 навчальний рік

Назва дисципліни	**«ІНОЗЕМНА МОВА (за професійним прямуванням)»**
Галузь знань	**22 Охорона здоров'я**
Спеціальність	**224 Технології медичної діагностики та лікування**
Освітньо-професійна програма	**Лабораторна діагностика**
Форма навчання	**денна**
Освітньо-професійний ступінь	**фаховий молодший бакалавр**
Обсяг кредитів ECTS/ загальна кількість годин	**3\90**
Розробник(и):	**Вікторія ІВАШУРА** **Лада ФАРЯТЬЄВА**

Робочу програму розглянуто та схвалено
на засіданні ЦК ППСО ОКЗК
протокол від 01 вересня 2026 № 1

Голова ЦК _____Людмила НОСЕНКО

І. Опис навчальної дисципліни
«ІНОЗЕМНА МОВА(за професійним спрямуванням)»

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітньо-професійний ступінь, форма навчання		
Галузь знань	22 Охорона здоров'я	
Спеціальність	224 Технології медичної діагностики та лікування	
Освітнньо-професійна програма	Лабораторна діагностика	
Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр	
Форма навчання:	денна	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Обсяг кредитів ECTS	3	
Загальна кіл-ть годин:	90	
аудиторних	54	
Самостійна робота здобувача освіти, у тому числі індивідуальна робота	36	
Форма підсумкового контролю	Диференційований залік	
Найменування показників навчальної дисципліни		
Навчальний рік підготовки	2026/2027	
Термін вивчення дисципліни	3-Л -V, VI семестри	
	Денна форма навчання	Вечірня форма навчання
Лекції - всього		
Семінарські заняття*(якщо є)*		
Практичні заняття	54	
Самостійна робота студента.	36	

Структура навчальної дисципліни та розподіл годин за семестрами відповідно до робочого навчального плану

Курс	Семестр	Види занять			Семестровий контроль
		Всього	Практичні	Самостійна робота	
Групи базової середньої освіти					
III	V VI	90\3.0	34 20	11 25	Диф.залік

ІІ. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є: опанування здобувачами умінь мовлення, на рівні достатньому для здійснення іншомовного спілкування у сферах професійної діяльності в типових ситуаціях в усній і письмовій формах, забезпечення розвитку навичок аналітичного читання, розуміння й використання в професійній діяльності іншомовних джерел з медичної тематики, анотації, тез іноземною мовою тощо.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Іноземна мова(за професійним спрямуванням)» є: набуття навичок практичного володіння іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, зумовленої професійними потребами; отримання новітньої фахової інформації через іноземні джерела; користування усним монологічним та діалогічним мовленням у межах побутової, суспільно-політичної та фахової тематики; переклад з іноземної мови на рідну текстів медичного характеру; реферування та анотування медичної та загальної літератури рідною та іноземними мовами.

Здобувачі освіти повинні знати і володіти:

— ***лексичною компетенцією*** (професійно-орієнтований лексичний матеріал, який використовується в типових розмовних ситуаціях і професійній діяльності);

— ***фонетичною компетенцією*** (особливості фонетики іноземної мови, інтонація та наголос);

— ***граматичною компетенцією*** (основні граматичні структури мови, необхідні для формування мовної та мовленнєвої компетенції).

Здобувачі освіти повинні вміти:

— здійснювати усно мовленнєве спілкування в типових фахових ситуаціях (у монологічній та діалогічній формах);

— розуміти на слух зміст автентичних текстів, розглядаючи їх як джерело інформації і як засіб оволодіння нею;

— здійснювати ознайомче, наукове чи вивчаюче читання;

— передавати письмово необхідну інформацію, визначати головну думку, рецензувати, анотувати та висловлювати свої пропозиції.

Здобувачі освіти мають бути поінформовані про:

— важливість застосування ґрунтовних знань з іноземної мови в майбутній медичній практиці;

— характерні особливості перекладу медичної термінології;

— анотації до медичних препаратів;

— особливості редагування медичних текстів і лексико-граматичні трансформації, які доцільно вживати під час перекладу науково-медичного тексту;

реферування першоджерел, які містять необхідну фахову інформацію.

ІІІ. Компетентності та очікувані результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна.

Згідно з освітньо-професійною програмою ««ІНОЗЕМНА МОВА(за професійним спрямуванням)»» дисципліна забезпечує набуття здобувачами освіти наступних компетентностей:

Компетентність	**Знання** **Зн1. Всебічні спеціалізовані емпіричні та теоретичні знання у сфері навчання та/або професійної діяльності, усвідомлення меж цих знань**	**Уміння\навички** **Ум1. Широкий спектр когнітивних та практичних умінь/навичок, необхідних для розв'язання складних задач у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання** **Ум2. Знаходження творчих рішень або відповідей на чітко визначені конкретні та абстрактні проблеми на основі ідентифікації та застосування даних** **Ум3. Планування, аналіз, контроль та оцінювання власної роботи та роботи інших осіб у спеціалізованому контекст**	**Комунікація** **К1. Взаємодія з колегами, керівниками та клієнтами у питаннях, що стосуються розуміння, навичок та діяльності у професійній сфері та/або у сфері навчання** **К2. Донесення до широкого кола осіб (колеги, керівники, клієнти) власного розуміння, знань, суджень, досвіду, зокрема у сфері професійної діяльності**	**Автономія та відповідальність** **АВ1. Організація та нагляд (управління) в контекстах професійної діяльності або навчання в умовах непередбачуваних змін** **АВ2. Покращення результатів власної діяльності і роботи інших** **АВ3. Здатність продовжувати навчання з деяким ступенем автономії**
Інтегральна компетентність				
Здатність вирішувати типові спеціалізовані завдання в медичній галузі або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів відповідної науки та може характеризуватися певною невизначеністю умов; відповідальність за результати своєї діяльності; здійснення контролю інших осіб у визначених ситуаціях				
Загальні компетентності				
ЗК 1. Здатність спілкуватися іноземною	ЗН 1	Ум1,Ум2, Ум3	К2	АВ1
Спеціальні компетентності				
СК 2. Здатність до самоменеджменту у професійній медичній діяльності.	ЗН1	Ум1,Ум2	К1,К2	АВ1, АВ2
СК 3. Здатність використовувати інформаційний простір та	ЗН1	Ум1,Ум2	К1,К2	АВ1, АВ2

сучасні цифрові технології в професійній медичній діяльності.				
СК 4. Здатність до безперервного професійного самовдосконалення (освіта впродовж життя).	ЗН1	Ум1,Ум2	К1,К2	АВ1, АВ2

Результати навчання.

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна «Іноземна мова (англійська за професійним спрямуванням)», які визначені освітньо-професійною програмою «Лабораторна діагностика» підготовки фахового молодшого бакалавра спеціальності І6 Технологія медичної діагностики та лікуванняє:

РН 1. Знання нормативно-правових, законодавчих актів України та наказів МОЗ України, матеріалів ВООЗ. Знання з філософії, соціології та медичної соціології, основи права в охороні здоров'я, іноземної мови (за професійним спрямуванням), впливу фізичного виховання на функціональний стан органів і систем організму людини та основ фізичної культури, української мови (за професійним спрямуванням), історії України, економічної теорії, культурології. Знання з основ латинської мови та медичної термінології, медичної інформатики, анатомії людини, фізіології, медичної біології, мікробіології, аналітичної хімії, техніки лабораторних робіт, основ загальної та медичної психології, охорони праці та безпеки життєдіяльності, фармакології та медичної рецептури, соціальної медицини та організації охорони здоров'я.

IV. Програма навчальної дисципліни

№ з/п	Зміст	Загальна	У тому числі	
		Кількість годин	Практичні заняття	Самостійна робота
	III курс ***Розділ І. Академічна та професійно-ситуативна комунікація.***			
1.	Роль іноземної мови в житті сучасної людини.	4	2	2
2.	Моя біографія.Заповнення анкети. Визначальні риси особистості. Конструкція there is/ there are.	4	2	2
3.	Мандрівки та подорожі. Захоплення та дозвілля. Подорожі. Вимова приголосних звуків.	2	2	
4.	Елементи спілкування. Мовленнєвий етикет. Знайомство та взаємовідносини між людьми. Мовні моделі вибачення, звертання, прохання. Написання листів.Транскрипція. Вимова монофтонгів та дифтонгів.	2	2	
5.	Мій медичний коледж. Студентське життя – монологічне повідомлення професійного характеру. Розвиток навичок говоріння.	4	2	2
6.	Я — студент-медик. Минулий неозначений час.	2	2	
7.	Моя майбутня професія. Теперішній неозначений час.	2	2	
8.	Система навчання України та країни, мова якої вивчається.	2	2	
9.	Види листів. Службові та особисті листи. План написання листів. Відмінювання іменників.	4	2	2
	Розділ ІІ. Професійно-орієнтований етап			
10.	Вплив погоди на настрій і здоров’я людей. Множина іменників.	4	2	2
11.	Описання загальної симптоматики пацієнта. Минулий неозначений час.	2	2	
12.	У лікаря. Ступені порівняння прикметників. Часи групи Perfect	4	2	2
13.	Лабораторія. Обладнання лабораторії	4	2	2
14.	Робоче місце лаборанта. Часи групи Perfect Continuous.	2	2	
15.	Дотримання правил техніки безпеки.	2	2	

16.	Види досліджень. які проводяться в лабораторіях різного профілю. Класифікація. Пасивний стан дієслова.	2	2	
17.	Загальноклінічні дослідження.	4	2	2
18.	Біохімічні дослідження. Узгодження часів.	4	2	2
19.	Мікробіологічні дослідження. Способи дієслова.	4	2	2
20.	Санітарно-гігієнічні дослідження. Наказовий спосіб.	4	2	2
21.	Історія розвитку медицини. Умовний спосіб.	4	2	2
22.	Видатні вчені медики. Три типи умовних речень.	2	2	
23.	Історія розвитку медицини і лабораторної діагностики.	4	2	2
24.	Аптека. Рецепт. Питальні, вказівні та сполучні займенники.	4	2	2
25.	Ліки і їх форми. Огляд неозначених часів у активному та пасивному стані.	4	2	2
26.	Застосування новітніх інноваційних технологій при проведенні лабораторних досліджень.	4	2	2
27.	Письмова контрольна робота. Диф.залік.	2	2	-
	Всього	**90**	**54**	**36**

V. Теми практичних занять

№	Назва теми	Практичні заняття
1.	Роль іноземної мови в житті сучасної людини.	2
2.	Моя біографія. Моя сім'я. Мандрівки та подорожі.	2
3.	Мандрівки та подорожі. Захоплення та дозвілля. Подорожі. Вимова приголосних звуків.	2
4.	Елементи спілкування. Мовленнєвий етикет. Знайомство та взаємовідносини між людьми. Мовні моделі вибачення, звертання, прохання. Написання листів.Транскрипція. Вимова монофтонгів та дифтонгів.	2
5.	Мій медичний коледж. Студентське життя – монологічне повідомлення професійного характеру. Розвиток навичок говоріння.	2
6.	Я — студент-медик. Минулий неозначений час.	2
7.	Моя майбутня професія. Теперішній неозначений час.	2
8.	Система навчання України та країни, мова якої вивчається.	2
9.	Види листів. Службові та особисті листи. План написання листів. Відмінювання іменників.	2
10.	Вплив погоди на настрій і здоров'я людей. Множина іменників.	2
11.	Описання загальної симптоматики пацієнта. Минулий неозначений час.	2
12.	У лікаря. Загальна симптоматика. Ступені порівняння прикметників.	2
13.	Лабораторія. Обладнання лабораторії	2
14.	Робоче місце лаборанта.	2
15.	Дотримання правил техніки безпеки.	2
16.	Види досліджень. які проводяться в лабораторіях різного профілю. Класифікація.	2
17.	Загально-клінічні дослідження.	2
18.	Біохімічні дослідження.	2
19.	Мікробіологічні дослідження.	2
20.	Санітарно-гігієнічні дослідження.	2
21.	Історія розвитку медицини.	2
22.	Історія розвитку медицини і лабораторної діагностики.	2
23.	Система охорони здоров'я в Україні та в країні, мова якої вивчається.	2
24.	Аптека. Рецепт.	2
25.	Ліки і їх форми.	2
26.	Застосування новітніх інноваційних технологій при проведенні лабораторних досліджень.	2
27.	Письмова контрольна робота. Диф.залік.	2
	Всього	**54**

VI. Самостійна робота студентів

№	Назва розділів,тем зміст заняття	К-ть годин	Форма контролю
1.	Роль іноземної мови в житті сучасної людини.	2	Усне опитування
2.	Написання резюме.	2	Письмове повідомлення
3.	Мій медичний коледж. Студентське життя – монологічне повідомлення професійного характеру. Розвиток навичок говоріння.	2	Усне повідомлення
4.	Види листів. Службові та особисті листи. План написання листів. Відмінювання іменників.	2	Письмове повідомлення
5.	Вплив погоди на настрій і здоров'я людей. Множина іменників.	2	Тестові завдання
6.	У лікаря. Загальна симптоматика. Ступені порівняння прикметників.	2	Тестові завдання
7.	Лабораторія. Обладнання лабораторії	2	Усне повідомлення
8.	Загально-клінічні дослідження.	2	Презентація
9.	Біохімічні дослідження.	2	Презентація
10.	Мікробіологічні дослідження.	2	Презентація
11.	Санітарно-гігієнічні дослідження.	2	Письмове повідомлення
12.	Історія розвитку медицини.	2	Письмове повідомленння
13.	Історія розвитку медицини і лабораторної діагностики.	2	Презентація
14.	Видатні вчені медики, вчені – біологи (М. Пирогов, О. Богомолець, Д. Заболотний, О. Флемінг, Г. Бурхав, Р.Кох, І. Мечніков, Д. Іванівський, П. Ерліх), їх внесок у науку.	2	Презентація
15.	Аптека. Рецепт.	2	Тестові завдання
16.	Ліки і їх форми.	2	Тестові завдання
17.	Хімічні речовини, особливості речовин та субстанцій.	2	Усне опитування
18.	Застосування новітніх інноваційних технологій при проведенні лабораторних досліджень.	2	Презентація
	Всього	**36**	

VII. Зміст програми

Семестр V-VI

Розділ1.Академічна та професійно-ситуативна комунікація.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Тема 1. Іноземна мова та її значення в суспільстві. Означені та неозначені артиклі. Роль іноземної мови в житті сучасної людини та майбутніх медиків.

Якщо раніше вони були необхідні виключно для перекладачів та дипломатів, то зараз немає такої сфери де б не використовували іноземні мови. Складання діалогів з використанням лексико-граматичного мінімуму. При мовленнєвій спрямованості навчання мовний матеріал, у тому числі граматичний, є необхідною частиною знань, які потрібно засвоїти. Для формування мовної і мовленнєвої компетенції опрацьований матеріал повинен подаватися в узагальненому, систематизованому вигляді. Необхідно чітко знати можливості й обмеження відповідних взаємозв'язків у межах мовної системи, бо вільне спілкування можливе лише тоді, коли студент вмітиме оперувати системою в цілому. Усвідомлення граматичних явищ при вивченні мови – обов'язкова умова швидкого оволодіння нею.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ

Тема 2. Ідентифікація. Біографія студента Написання резюме про себе. Захоплення та дозвілля. Множина іменників. Засвоєння лексичного матеріалу, пов'язаного з даною тематикою. Розвиток навичок аналітичного, пошукового читання та перекладу тексту.

Ознайомлення з захопленнями та дозвіллям студента, читання, написання та переказ тексту про себе, свої уподобання, хобі, звички. Опис свого життя. Поглиблення навичок розмовної мови на основі опису своєї біографії. Систематизація фонетичних, лексичних та граматичних особливостей іноземної мови. Ознайомлення з біографією студента, читання, написання та переказ тексту про себе, свою сім'ю, свої уподобання, хобі, звички. Опис свого життя. Поглиблення навичок розмовної мови на основі опису своєї біографії. Кожен здобувач живе за своїми законами і має свої захоплення. Здобувачі з радістю розповідають про походи до театру і поїздки по країні, про риболовлю та відпочинок в лісі, про захоплення колекціонуванням і читанням книг. На допомогу студентові, пропонується завантажити шаблон, який стане основою презентації про захоплення в сім'ї. Засвоєння лексичного матеріалу, пов'язаного з даною тематикою. Розвиток навичок аналітичного, переказу тексту. Розповідь про свій рідний край, можлива творча презентація з фотографіями свого краю, особливо цікаво іноземною мовою.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ

Тема 3. Мандрівки та подорожі. Захоплення та дозвілля. Подорожі. Вимова приголосних звуків.

Ознайомити здобувачів з англійським лексичним мінімумом за темами «Traveling and Journeys» (види транспорту, бронювання, аеропорт, готель) та «Hobbies and Leisure» (види активного й пасивного відпочинку); навчити розрізняти синоніми *travel, journey, trip, voyage*. Систематизувати знання про вимову приголосних звуків в англійській мові; відпрацювати правильну артикуляцію складних для українців звуків, а також звернути увагу на відсутність оглушення дзвінких приголосних наприкінці слів. Розвивати навички аудіювання під час прослуховування оголошень в аеропорту або діалогів на рецепції готелю. Удосконалювати навички усного мовлення (монологічного — розповідь про своє хобі; діалогічного — симуляція розмови з митником чи адміністратором). Розвивати фонетичний слух та здатність до самокорекції вимови. Виховувати повагу до культури, традицій та стилю життя інших

країн. Сприяти подоланню мовного бар'єру та стимулювати інтерес до активного дозвілля та подорожей як засобів розширення кругозору і профілактики професійного вигорання (що є критично важливим для медичних працівників).

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ

Тема 4. Елементи спілкування. Мовленнєвий етикет. Знайомство та взаємовідносини між людьми. Мовні моделі вибачення, звертання, прохання. Транскрипція. Вимова монофтонгів та дифтонгів.

Ознайомити здобувачів з елементами ефективного спілкування та правилами англомовного мовленнєвого етикету; вивчити й автоматизувати використання мовних моделей для знайомства, висловлення прохання, звертання та вибачення в офіційному (медичне середовище) та неофіційному контекстах. Систематизувати знання про систему голосних звуків англійської мови; навчити чітко розрізняти та вимовляти монофтонги (короткі та довгі голосні) та дифтонги (двоголосні звуки); закріпити навички читання та запису слів за допомогою міжнародної фонетичної транскрипції (IPA). Розвивати навички діалогічного мовлення через симуляцію ситуацій «знайомство на міжнародній конференції», «спілкування з пацієнтом» та «вирішення конфліктних ситуацій за допомогою ввічливих моделей». Вдосконалювати фонетичний слух, розвивати вміння диференціювати довжину голосних sound-length (що часто змінює значення слова) та правильно інтонувати ввічливі прохання. Виховувати культуру толерантності, тактовності та емпатії у стосунках між людьми. Формувати професійний деонтологічний підхід (етику медичного працівника) через використання витончених моделей мовленнєвого етикету, що допомагає завойовувати довіру пацієнта та підтримувати здоровий мікроклімат у колективі.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ

Тема 5. Мій медичний коледж. Студентське життя – монологічне повідомлення професійного характеру. Розвиток навичок говоріння.

Ознайомлення з лексичним матеріалом, що стосується історії розвитку медичної освіти в Україні. Сучасний стан розвитку вищої медичної освіти в Україні. Освітні заклади, що забезпечують підготовку вітчизняних медичних фахівців. Ступенева система підготовки медичних фахівців. Усне повідомлення про особливості вищої медичної освіти в Україні та за кордоном. Порівняння на основі опису спільних та відмінних рис в медичній освіті України та зарубіжжя. Ступенева система підготовки медичних працівників за кордоном. Усне повідомлення про особливості вищої медичної освіти у світі. Оволодіння граматичним матеріалом.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ

Тема 6. Я – студент-медик. Мій медичний коледж. Минулий неозначений час. Профільні дисципліни. Розповідь про навчання в коледжі, використовуючи нові лексичні одиниці. Вживання найуживаніших формул, що належать до теми медичних спеціальностей. Реферування тексту, визначення основної думки. Усвідомлення граматичних явищ при вивченні мови – обов’язкова умова швидкого оволодіння нею.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ

Тема 7. Моя майбутня професія. Теперішній неозначений час.

Оволодівання професійно-орієнтованим лексико-граматичним матеріалом, необхідним для презентації свого медичного закладу. Розповідь про навчання в коледжі, використовуючи нові лексичні одиниці. Вживання найуживаніших формул, що належать до теми медичних спеціальностей. Реферування тексту, визначення основної думки. Усвідомлення граматичних явищ при вивченні мови – обов’язкова умова швидкого оволодіння нею.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ

Тема 8. Система навчання України та країни, мова якої вивчається.

Засвоїти специфічну англійську термінологію, що описує ступені освіти, типи навчальних закладів, форми контролю знань та етапи підготовки медичних фахівців в Україні, Великій Британії та США. Навчитися порівнювати та аналізувати системи загальної та вищої (особливо медичної) освіти України та англомовних країн; сформувати вміння складати академічне резюме, описувати свою спеціальність та етапи свого навчання англійською мовою. Розвивати навички аналітичного мислення через зіставлення різних освітніх моделей (наприклад, оцінювання за шкалою ЕКТС, системою GPA чи літерними балами A-F). Вдосконалювати навички монологічного мовлення під час презентації своєї альма-матер та майбутньої професії. Розвивати гнучкість мислення при перекладі специфічних реалій освіти, які не мають прямих еквівалентів (наприклад, Крок, ЗНО/НМТ, GCSE, A-levels, Residency). Виховувати академічну доброчесність, повагу до міжнародних стандартів освіти та усвідомлення важливості концепції «навчання впродовж усього життя» (Lifelong Learning). Сприяти підвищенню мотивації до вивчення іноземної мови як засобу академічної.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ

Тема 9. Види листів. Службові та особисті листи. План написання листів. Відмінювання іменників.

Ознайомити здобувачів із класифікацією листів; навчити розрізняти структурні, стилістичні та мовні особливості службових (офіційно-ділових) та особистих листів. Засвоїти типовий план та алгоритм написання листів; навчити формулювати тему, вступ, основну частину та заключні репліки (етикетні формули) відповідно до обраного стилю. Систематизувати та поглибити знання про відмінювання іменників; закріпити правила зміни іменників за відмінками, особливості закінчень у різних відмінах та запобігти типовим помилкам при словозміні (зокрема в родовому та орудному відмінках). Розвивати навички аналізу, зіставлення та критичного мислення при виборі мовних засобів для офіційного чи приватного спілкування. Удосконалювати культуру писемного мовлення, логіку викладу думок та грамотність. Розвивати навички самоконтролю під час перевірки написаного тексту на дотримання граматичних норм (відмінювання слів). Виховувати повагу до адресата, мовну культуру та дотримання правил мовленнєвого етикету в цифровому й паперовому просторі.

Формувати професійні якості, такі як тактовність, стриманість та ділова відповідальність при веденні службової кореспонденції.

Розділ ІІ. Професійно-орієнтований етап

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ

Тема 10. Вплив погоди на настрій і здоров’я людей. Множина іменників.

Ознайомити здобувачів з англійською термінологією, що описує погодні явища, психічні стани, прояви метеочутливості та сезонних розладів здоров'я; повторити, систематизувати та закріпити граматичні правила утворення множини іменників, приділивши особливу увагу виняткам, незлічуваним іменникам погодної сфери та медичним термінам латинського й грецького походження ; навчитися правильно узгоджувати іменники у множині з дієсловами в реченнях. Розвивати навички читання та критичного аналізу автентичних науково-популярних і медичних текстів про вплив біометеорологічних факторів на організм людини; вдосконалювати навички усного монологічного та діалогічного мовлення (уміння описувати власне самопочуття, висловлювати думку та аргументувати психосоматичний зв'язок між кліматом і настроєм);розвивати мовну здогадку та здатність диференціювати злічувані та незлічувані іменники у професійному контексті. Виховувати культуру турботи про

власне здоров'я та здоров'я пацієнтів у періоди різких змін кліматичних умов; формувати емпатію та професійну чутливість до скарг пацієнтів, які страждають на хронічні захворювання, що загострюються через погодні фактори (метеозалежність); сприяти розвитку інтересу до вивчення медичної англійської мови як інструменту для розуміння глобальних екологічних та медичних проблем.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ

Тема 11. Описання загальної симптоматики пацієнта та догляд за ним. Предмети догляду за хворими. Теперішній тривалий час.

Оволодіти професійно-орієнтованим лексико-граматичним мінімумом, необхідним для вивчення тем: опис симптомів пацієнта; догляд за пацієнтом; суб'єктивне обстеження (паспортна частина скарги); об'єктивне обстеження (огляд, пальпація, перкусія, аускультація), діагностика, лікування; анестезія. Складати діалоги між пацієнтом і медичними працівниками під час прийому у лікарню; описувати симптоматику пацієнта та заповнювати історію хвороби, вивчивши особливості абревіатури в медичній термінології; систематизувати, аналізувати та коментувати отриману інформацію. Знання професійної лексики відповідно до різних захворювань. Розвиток діалогічного мовлення з теми: діалог між пацієнтом та сестрою медичною у відділенні.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ

Тема 12. У лікаря. Загальна симптоматика. Ступені порівняння прикметників.

Ознайомлення з алгоритмом прийому, реєстрації та сортування пацієнтів у приймальному відділенні (emergency department / admissions room); вивчення правил госпіталізації; опанування перших трьох типів умовних речень (Conditionals 1, 2, 3) для побудови прогнозів, оцінки ризиків та аналізу клінічних помилок. Завдання, проблеми приймального відділення. Засвоєння термінології, необхідної для опису процесу госпіталізації, огляду пацієнта та взаємодії між різними ланками медичної допомоги. Первинний огляд та антропометрія: Проведення експрес-діагностики (вимірювання АТ, пульсу, температури, сатурації кисню, зросту та маси тіла) при госпіталізації пацієнта.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ

Тема 13-14. Лабораторія. Обладнання лабораторії. Робоче місце лаборанта. Дотримання правил техніки безпеки.

Опанувати англійську термінологію для опису лабораторного обладнання та організації робочого простору; навчитися усно та письмово висловлювати й виконувати протоколи біобезпеки, правила роботи з хімічними речовинами та алгоритми дій у надзвичайних ситуаціях англійською мовою.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ

Тема 15. Дотримання правил техніки безпеки.

Сформувати англомовну комунікативну компетентність щодо забезпечення безпеки в лабораторії; навчити студентів чітко розуміти й інтерпретувати міжнародні знаки небезпеки, правила роботи з токсичними, біологічними та радіоактивними матеріалами, а також вільно оперувати професійною лексикою під час проведення інструктажів, заповнення журналів з ТБ та опису алгоритмів дій у разі виникнення аварійних ситуацій. Ознайомити здобувачів з англійськими відповідниками міжнародних стандартів безпеки (OSHA, WHO), термінологією засобів індивідуального захисту (PPE — Personal Protective Equipment), маркуванням небезпечних речовин та граматичними структурами наказового способу (Imperative Mood) та модальних дієслів (must, should, strictly prohibited) для формулювання правил і заборон. Розвинути навички аудіювання та читання під час роботи з автентичними інструкціями до лабораторного обладнання та паспортів безпеки речовин (MSDS —

Material Safety Data Sheets); розвинути вміння давати чіткі усні вказівки та попередження колегам у симульованих ситуаціях. Виховувати почуття професійної відповідальності, культуру безпечної праці в міжнародному науковому середовищі, готовність до чіткого дотримання протоколів для захисту власного здоров'я та здоров'я оточуючих.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ

Тема 16. Види досліджень, які проводяться в лабораторіях різного профілю. Класифікація.

Навчитися класифікувати різні типи медичних і наукових лабораторій англійською мовою; розвинути навички точного опису сфери діяльності, профілю та специфічних функцій різних лабораторних відділень з використанням професійної лексики.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ

Тема 17. Загально-клінічні дослідження.

Вивчити англійську номенклатуру для рутинних лабораторних тестів (аналіз сечі, калу, спермограма); навчитися описувати результати фізичного, хімічного та мікроскопічного досліджень, а також інтерпретувати бланки загальноклінічних аналізів для ведення медичної документації.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ

Тема 18. Біохімічні дослідження.

Засвоїти англійську біохімічну термінологію щодо профілів сироватки крові (печінкові ферменти, ниркові тести, ліпідний панель, електроліти); навчитися англійською мовою описувати метаболічні процеси та принципи роботи автоматичних біохімічних аналізаторів.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ

Тема 19. Мікробіологічні дослідження.

Освоїти англійську лексику для опису бактеріальних культур, методів забарвлення (наприклад, за Грамом) та тестування на чутливість до антибіотиків; розвинути комунікативні навички для презентації результатів ідентифікації патогенів та опису культурних властивостей мікроорганізмів.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ

Тема 20. Санітарно-гігієнічні дослідження.

Вивчити термінологію, що використовується в галузі екологічного здоров'я та санітарного моніторингу (тестування якості води, повітря та продуктів харчування); навчитися англійською мовою документувати рівні забруднення, хімічні загрози та відповідність гігієнічним стандартам.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ

Тема 21. Історія розвитку медицини. Видатні вчені медики.

Засвоєння лексичного матеріалу, пов’язаного з даною тематикою. Розвиток навичок аналітичного, пошукового читання та перекладу тексту про наукові відкриття та експерименти у галузі медицини. Вивчення вимог щодо проведення медичних експериментів за участю людини. Вивчення біографії та наукових відкриттів Р. Коха , Е. Дженнера , Д. К. Заболотного. Оволодіння граматичним матеріалом. Узагальнення, систематизація та порівняння отримуваної інформації з теми. Оволодіння професійним лексичним матеріалом з теми. Написання анотації до тексту. Реферування тексту, визначення основної думки. Дослідити ключові віхи історії медицини, використовуючи відповідні форми минулого часу англійської мови; навчитися дискутувати про еволюцію медичних теорій та практик від античності до сучасності.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ

Тема 22. Історія розвитку медицини і лабораторної діагностики.

Простежити історичний розвиток діагностичних інструментів та лабораторних методів (від ранньої мікроскопії до автоматизованих систем); проаналізувати англійською мовою вплив технологічних проривів на становлення сучасної доказової медицини. Ознайомити здобувачів з основними етапами становлення медицини та лабораторної діагностики від античності до ери геноміки. Сформувати англомовний лексичний запас для опису історичних відкриттів (наприклад: invention of the microscope, cellular theory, discovery of blood groups, automated analysis). Розвивати навички аналізу історичних текстів англійською мовою, вміння вибудовувати причинно-наслідкові зв'язки між технічним прогресом та якістю медичної допомоги, а також навички презентації та публічного виступу. Виховувати повагу до наукового пошуку, розуміння важливості спадкоємності знань у медицині та стимулювати інтерес до інновацій у майбутній професійній діяльності.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ

Тема 23. Система охорони здоров'я в Україні та в країні, мова якої вивчається.

Навчитися порівнювати систему охорони здоров'я України та англомовних країн (наприклад, NHS у Великій Британії, страхова модель у США); вміти обговорювати англійською мовою питання фінансування, структури та доступу населення до медичних і лабораторних послуг.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ

Тема 24-25. Аптека. Рецепт. Ліки і їх форми.

Засвоїти стандартну англомовну та латинізовану структуру медичного рецепта; вивчити термінологію аптечної справи та навчитися безпомилково ідентифікувати різні лікарські форми (тверді, рідкі, м'які) під час перевірки чи видачі медикаментів. Освоїти хімічну номенклатуру та описові прикметники для різних речовин, реагентів і сировини; навчитися презентувати англійською мовою такі властивості, як розчинність, токсичність, кислотність та стабільність сполук у професійному контексті.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ

Тема 26. Застосування новітніх інноваційних технологій при проведення лабораторних досліджень.

Вивчити англомовні відповідники для передових молекулярних та цифрових технологій (ПЛР, секвенування нового покоління NGS, ШІ-діагностика, лабораторія на чіпі); навчитися вести професійну дискусію щодо цифровізації лабораторій та перспектив телемедицини. Перехід від історії до сучасних інновацій — це логічний крок у навчанні майбутніх фахівців. Сучасна лабораторна діагностика майже повністю автоматизована, цифровізована та інтегрована з інформаційними системами.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ

Тема 27. Рефлексія навчальної діяльності. Письмова контрольна робота. Залік.

Оцінювання та констатація рівня сформованості професійних, мовних та комунікативних компетентностей здобувачів освіти; систематизація досвіду навчання за рік навчання; підбиття підсумків індивідуального прогресу через рефлексивний аналіз та успішне складання підсумкового заліку.

Проведення комплексного зрізу теоретичних знань та практичних навичок з усіх вивчених медичних тем.

Аналіз типових помилок, допущених у письмовій контрольній роботі, для їх подальшого корегування.

Усвідомлення студентами зв'язку між успішністю навчання та майбутньою безпекою пацієнтів у реальній клінічній практиці.

XI. Перелік питань до диференційованого заліку

1. Іноземна мова та її значення для суспільства.
2. Моя біографія. Визначальні риси особистості.
3. Моя майбутня професія.
4. Я — студент-медик.
5. Мій медичний коледж.
6. Робочий день студента.
7. Стародавня медицина. Гіппократ — батько медицини.
8. Історія медицини в Україні. М.І. Пирогов, Д.К. Заболотний.
9. Візит до лікаря.
10. Види досліджень. які проводяться в лабораторіях різного профілю.
11. Застосування новітніх інноваційних технологій при проведенні лабораторних досліджень.
12. Відвідування аптеки.

Перелік рекомендованих тем з граматики англійської мови:

1. Граматика для усного мовлення та письмового викладу інформації (протягом вивчення всього курсу).
2. Рецептивні та продуктивні навички словотворення. Словотворчі елементи.
3. Система часів англійського дієслова. Дійсний спосіб дієслова та утворення видо-часових груп. Активний і пасивний стан дієслова.
4. Інфінітив. Звороти з інфінітивом.
5. Модальні дієслова та їх еквіваленти.
6. Вживання модальних дієслів у поєднанні з перфектним інфінітивом.
7. Вживання артиклів.
8. Множина іменників. Відмінки іменників.
9. Звороти there is, there are.
10. Неозначені займенники many, much, little, few, little, a little, some, any, no, every та їх похідні.
11. Дієприкметник. Функції дієприкметника в реченні. Комплекси і дієприкметником.
12. Герундій. Комплекс з герундієм.
13. Узгодження часів. Пряма і непряма мова
14. Умовний спосіб Subjunctive I (II) (The Subjunctive Mood)
15. Умовний спосіб (The Conditional Mood)

XII. Критерії оцінювання знань здобувачів освіти із дисципліни

Оцінка **«відмінно»** ставиться, коли здобувач освіти виявляє глибокі і міцні знання навчального матеріалу в обсязі робочої програми дисципліни, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію. Використовує набуті знання і вміння для прийняття рішень у стандартних і нестандартних ситуаціях. Переконливо аргументує відповіді, відстоює власну позицію щодо питань, які розглядаються. Здобувач освіти добре знайомий із основною, а також додатковою літературою з навчальної дисципліни. Володіє уміннями та компетенціями - загальними та фаховими, передбаченими освітньо- професійною програмою. Здатний демонструвати практичні навички та вміння розв'язувати різнорівневі завдання професійної діяльності. При виконанні практичних навичок повністю і без помилок виконує всі етапи алгоритму дій в повному обсязі, застосовує навики спілкування з пацієнтом на всіх етапах алгоритму, володіння навичками з охорони праці та інфекційної безпеки. Уміє оцінювати емоційний стан та соціальну поведінку. При тестовому контролі дає правильні відповіді на 90 - 100% від загальної кількості тестових завдань. Оцінка **«добре»** ставиться, якщо здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу. Вміє застосовувати набуті знання та вміння для розв'язання практичних завдань, але допускає окремі неточності. У відповіді простежується порушення принципу систематичності і логічності викладу навчального матеріалу. Самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких є незначною. Здобувач виявляє грунтовне знання основної бібліографії, однак лише поверхово орієнтується у допоміжній літературі. При виконанні практичних навичок може допускати помилки в підготовчому етапі. Алгоритми дій виконуються у правильній послідовності. Допущені помилки не впливають на кінцевий результат процедури та стан здоров'я. При тестовому контролі дає правильні відповіді на 75 - 89% від загальної кількості тестових завдань.

Оцінка **«задовільно»** ставиться, якщо здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача. У своїх міркуваннях спирається на повторення думок викладача або автора, не вміє навести власні приклади, не може відповісти на додаткові запитання. Відповіді не відображають самостійного розуміння теми. Не завжди робить правильні логічні висновки й узагальнення. Намагається оволодіти уміннями та компетенціями - загальними та фаховими, передбаченими освітньо-професійною програмою. Не достатньо володіє навичками з охорони праці, інфекційної безпеки, знаннями нормативної бази в галузі охорони здоров'я і фармації. Здатний виконувати практичні навички й уміння типових завдань діяльності, відповідно до теми. При виконанні практичних навичок досягає бажаного результату, але може порушувати послідовність виконання процедур, не може чітко вказати покази і протипоказання для здійснення процедури, не чітко виконуються підготовчий і завершальний етапи алгоритму практичної навички. При тестовому контролі дає правильні відповіді на 55 - 74 % від загальної кількості тестових завдань.

Оцінка **«незадовільно»** ставиться, якщо здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну його частину. Він спроможний висвітлити лише окремі питання, не вміючи їх аргументувати чи пояснити. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни відсутня. Його участь у освітньому процесі є пасивною, відповіді в більшості є неправильними або дуже поверховими, не здатний відтворювати практичні навички або допускає помилки, які завдають шкоди здоров'ю пацієнта. При тестовому контролі дає правильні відповіді менше ніж на 55 % від загальної кількості тестових завдань.

XIII. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Навчальна література:
1. English for Medical students Англійська мова для студентів-медиків: підручник А.Г. Саблук, Л.В. Левандовська – К.: Медицина, 2017. 576 с.
2. English for Pharmaceutical and Medical Students Англійська мова для студентів-фармацевтів і медиків: навч.посіб./ І.Р.Швед, І.В.Ковальчук, С.І.Швед - К.: Медицина, 2023.399с.
3. Murphy R. English Grammar in Use – Cambridge University Press, 2012.
4. Oxford concise colour Medical Dictionary, fifth edition, Oxford University Press 2011.
5. Захарчук І. English. HEALTH. — К.: Медицина, 2007.
6. Янков А.В. Англійська мова для студентів-медиків: анатомічна, клінічна і фармацевтична термінологія: підручник. — К.: Вища шк., 2004. — 260 с.
7. Austin D. English for nurses — Англійська мова для медсестер: підручник. — К.: Медицина, 2009. — 176 с.

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ
1. Інтерактивний візуальний словник анатомічних термінів англійською: Innerbody https://www.innerbody.com/htm/body.html
2. Професійні терміни медичної англійської з поясненнями, представлені в алфавітному порядку: MedicineNet https://www.medicinenet.com/medterms-medical-dictionary/article.htm
3. Ресурси та блоги англійською для лікарів:
1) Healthline; https://www.healthline.com/
2) MedicalNewsToday; https://www.medicalnewstoday.com/
3) News Medical; https://www.news-medical.net/
4) Medscape. https://www.medscape.com/